

Træna kommune
KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2019-2029
PLANBESKRIVELSE

Dato: 13.12.2019

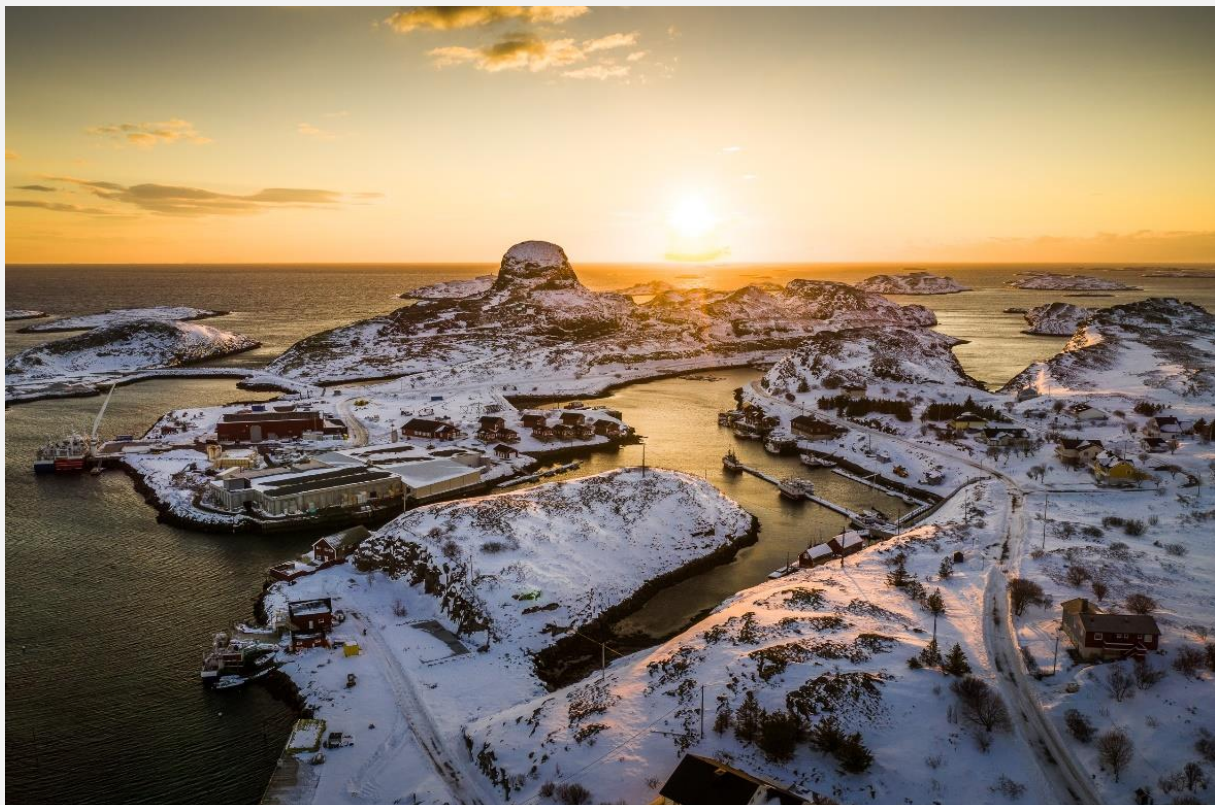

Foto Arvids Baranovs

Innhold

---

1. INNLEDNING	2
1.1. Hva er en kommuneplan?.....	2
1.2. Bakgrunn og mål med planen	2
2. LOVGRUNNLAG OG PLANENS RETTSVIRKNING	3
3. PLANPROGRAM OG PROSESS	4
3.1. Planprogram	4
3.2. Prosess og medvirkning	4
4. FORHOLDET TIL ANDRE PLANER OG STYRINGSKONTRAKT	5
4.1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 12. juni 2015	5
4.1.1. Effektive planprosesser og bærekraftig areal- og samfunnsutvikling	5
4.1.2. Attraktive og klimavennlige tettstedsområder.....	5
4.2. Kommuneplanens arealdel med kystzoneplan 1996-2000	5
4.3. Kommuneplanens samfunnsdel; Træna 2030	5
4.4. Gjeldende reguleringsplaner	6
5. BESKRIVELSE AV PLANEN	7
5.1. Planens deler (dokumentoversikt).....	7
5.2. Metodikk.....	7
5.2.1. Konsekvensutredning	7
6. BESKRIVELSE AV PLANEN– TEMATISK INNDELTE	9
6.1. Boligbebyggelse	9
6.2. Forretnings- og næringsområder	9
6.3. Fritidsbebyggelse	10
6.4. Råstoffutvinning.....	11
6.5. Landbruks-, natur- og friluftsområder	11
6.6. Havneområder	11
6.7. Hensynssoner.....	11
7. PLANENS SAMLEDE KONSEKVENSER	13
7.1. Aktiv og helhetlig sentrumsutvikling	13
7.2. Miljøsmart og tjenesteeffektivt samfunn	13
7.3. Ivaretagelse av viktige verdier	13
7.4. Kulturminner og kulturmiljø	14
8. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON	15

INNLEDNING

1.1. Hva er en kommuneplan?

En kommuneplan består av en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen omtales ofte som et strategidokument, da den skal ta stilling til kommunes langsiktige utfordringer, mål og strategier. Kommuneplanens arealdel har til hensikt å følge opp de strategiene som er lagt i samfunnsdelen og bygger direkte på denne. Arealdelen skal vise sammenhengen mellom den planlagte samfunnsutviklingen og arealbruken, og angir hovedtrekkene for arealdisponeringen i kommunen. Arealdelen gir rammer og betingelser for hvilke tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, og den angir hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Det angis nærmere hvilke arealer som ikke kan bebygges, og hvilke som kan bebygges og hvordan. I områder som allerede er bebygde skal arealdelen angi hvordan områdene kan utvikles, fortettes eller oppgraderes og tas vare på.

På grunn av kommunens store areal med spredte øyer består kommuneplanens arealdel av tre plankart med arealformål og hensynssoner, planbestemmelser og denne planbeskrivelsen. I tillegg utgjør konsekvensutredning av planens nye byggeområder, merknadsbehandling og ROS-analyse et eget hefte med vedlegg.

1.2. Bakgrunn og mål med planen

Målet med planen er å tilrettelegge for vekst og utvikling uten at det går på bekostning av verdifulle områder for primærnæring, reiseliv, natur og friluftsliv – en bærekraftig arealbruk.

Livskraft, kreativitet og mangfold – sett ut ifra det å være en rollemodell for andre (små)samfunn. Det betyr at man skal strekke seg etter ambisiøse løsninger i hvert enkelt tiltak.

Hovedfokus i planen er fortetting av eksisterende tettsted på Husøy samt tilrettelegging for næringsutvikling i kommunen. Viktig tiltak for økt trafiksikkerhet er tilrettelegging for sammenhengende gang- og sykkelforbindelse gjennom sentrum.

Planen har i tillegg fokus på å unngå nedbygging av viktig jordbruksareal, naturområder, og friluftsområder samt sikring av viktige kulturmiljø.

Det legges bl.a. til rette for fortetting i sentrum, nye næringsområder og ett boligfelt i tråd med nasjonale fortettingsstrategier.

Hovedmålene til Træna kommune oppsummeres i følgende tre punkter:

- Økt bosetting: 555 fastboende Trænværingar innen 2030
- Et allsidig næringsliv
- Træna som rollemodell for gode småsamfunn

2. LOVGRUNNLAG OG PLANENS RETTSVIRKNING

Plan- og bygningsloven § 11-5 slår fast at: «Kommunen skal ha en arealdel for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.» Og videre: «Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene»

Rettsvirkningen av kommuneplanens arealdel hjemles i plan- og bygningsloven § 11-6 som sier at: «Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak (...).» Med dette menes at fremtidige tiltak ikke må være i strid med de vedtatte arealformål i planen. Dette gjør seg gjeldende for arealer i og på grunnen, arealer i bygninger og anlegg, i og på sjø og vassdrag og i luftrommet over grunnen, sjø og vassdrag.

Arealdelen til kommuneplanen fastsetter et såkalt positivt forbud mot tiltak som er i strid med planen. Det vil si at tiltak som er i tråd med planen tillates. På denne måten sikrer man en forutsigbar arealforvaltning i kommunen. Forbudet mot tiltak som er i strid med planen gjelder så vel for statlige og fylkeskommunale organ som for kommunen selv og også for private.

For at kommuneplanen skal kunne fungere som et sentralt styringsdokument i kommunen er det avgjørende at de etterfølgende vedtak av betydning for arealbruken respekterer planen og bidrar til at den følges.

Fra og med vedtaksdato opphever denne arealplanen rettsvirkningen av Kommuneplanens arealdel med kystsoneplan 1996-2000. Plankart og bestemmelser utgjør de juridisk bindende delene av planen. Planbeskrivelse og temakart er supplerende elementer som er utarbeidet for å utdype de øvrige delene.

Et virkemiddel som er benyttet for å sikre en forutsigbarhet i kommunens arealutvikling er å videreføre de gjeldende reguleringsplaner som finnes i kommunen uendret i ny arealdel til kommuneplanen. Disse er angitt med detaljeringssone H910 i plankartet og man har i den grad det er mulig også beholdt bestemmelsene uendret. Dersom det likevel skulle oppstå motstrid mellom kommuneplanen og eldre reguleringsplaner (vedtatt før kommuneplanen) i konkrete saker, vil arealdelen til kommuneplanen sette til side rettsvirkningene av reguleringsplanene. Hvor langt en eventuell motstrid rekker må bero på en konkret tolkning av planene.

Kommuneplanens arealdel gir ikke kommunen direkte ekspropriasjonsadgang og planen innebærer ikke gjennomføringsplikt for tiltakene.

Til kommuneplanens arealdel stiller forskrift om konsekvensutredninger av 01.01.2015 krav om utredninger for å klargjøre virkninger av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser eller samfunn, og at disse blir vurdert under planleggingen av tiltaket.

Konsekvensutredning på kommuneplannivå skal baseres på eksisterende grunnlagsdata, så det er ikke gjort noen nye registreringer for denne konsekvensutredningen. Utredningen kan avdekke forhold som må følges opp i reguleringsplan, og gir da uttrykk for dette.

Konsekvensutredningen omfatter nye områder for utbygging og områder som skal utvides i forhold til gjeldende avgrensning.

3. PLANPROGRAM OG PROSESS

3.1. Planprogram

Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel ble fastsatt i kommunestyret 21.juni 2017 (K-sak 20/17). Planprogrammet ligger til grunn for arbeidet med kommuneplanens arealdel, og metodikk og opplegg for medvirkning som står beskrevet der er fulgt i planprosessen.

3.2. Prosess og medvirkning

Træna kommune vedtok de overordnede mål for arbeidet med arealdelen gjennom kommuneplanens samfunnsdel 20.april 2017.

Arealdelen er utarbeidet med medvirkning fra kommunens politikere, sentrale, regionale og lokale myndigheter, kommunens innbyggere og interesseorganisasjoner samt kommunens administrasjon.

Aktivitet	Tidsrom
Oppstart	2018
Tverrfaglig arbeidsmøte og befaring for administrasjonen og ekstern plankonsulent (Asplan Viak)	23.oktober 2018
Folkemøte og møter med berørte næringsaktører, interesseorganisasjoner og andre	23.-24.oktober 2018
Arbeidsmøte formannskapet	26. mars 2019
Politisk førstegangsbehandling	Juli 2019
Høring og offentlig ettersyn	August - September 2019
Politisk sluttbehandling	Desember 2019

4. FORHOLDET TIL ANDRE PLANER OG STYRINGSdokUMENT

4.1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 12. juni 2015

Regjeringen utarbeider hvert fjerde år nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunestyrenes arbeid med kommunale planer og for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. Dette er et bidrag til å sikre en bedre sammenheng mellom nasjonal, regional og kommunal planlegging, og en mer forutsigbar og målrettet utvikling. I det videre gjengis de punkter fra de nasjonale forventningene som er særlig relevante for Træna kommune.

4.1.1. Effektive planprosesser og bærekraftig areal- og samfunnsutvikling

Regjeringen framhever kommunens sentrale rolle som utviklingsaktør og planmyndighet i arbeidet for et vekstkraftig og miljø- og klimavennlig samfunn. Det forventes at kommunen:

- Legger vekt på energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp gjennom planlegging og lokalisering av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester.
- Tar hensyn til klimaendringer og risiko/sårbarhet i sin arealplanlegging.
- Identifiserer, synliggjør og tar hensyn til viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø.
- Sikrer viktige jordbruksområder.
- Tar i bruk muligheter for forenklet behandling av private reguleringsplanforslag og byggesaker.

4.1.2. Attraktive og klimavennlige tettstedsområder

Regjeringen er opptatt av å få ned klimagassutslippene og å skape velfungerende byer og tettsteder for næringsliv og befolkning. Det forventes at kommunen:

- Legger til rette for økt bruk av sykkel og gange i dagliglivet, og sikrer sammenhengende gang- og sykkelforbindelser av høy kvalitet.
- Har en aktiv og helhetlig sentrumspolitikk

4.2. Kommuneplanens arealdel med kystsoneplan 1996-2000

Den nye arealdelen til kommuneplanen avløser kommuneplanens arealdel med kystsoneplan 1996-2000, vedtatt av kommunestyret 22.04.1996, for kommunens landarealer. Denne arealplanen omfatter ikke kystsonen. Kystplan Helgeland, kommuneplan for sjøarealer i Træna kommune er vedtatt av kommunestyret 19.06.2019.

Samtlige reguleringsplaner i kommunen skal fortsatt gjelde etter vedtak av denne plan.

4.3. Kommuneplanens samfunnsdel; Træna 2030

Træna kommune vedtok i 2017 kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsdelen er et strategidokument som tar stilling til langsiktige utfordringer og mål for kommunesamfunnet som helhet og for kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens arealdel bygger direkte på samfunnsdelen og viser sammenhengen mellom den framtidige samfunnsutviklingen, beskrevet i samfunnsdelen, og arealbruk.

Jf. samfunnsdelen er hovedmålene for Træna i planperioden:

- 555 fastboende Trænværingar innen 2030
- Et allsidig næringsliv
- Træna som rollemodell for gode småsamfunn

Og for å jobbe mot disse målene har man prioritert følgende satsningsområder:

- Bostedsattraktivitet
- Næringsliv i utvikling
- Miljøsmart øysamfunn
- Kommunikasjon og infrastruktur
- Træna kommune som organisasjon

I arealdelen skal føringene fra samfunnsdelen konkretiseres i planer for fremtidig arealbruk og -vern.

Konkret om arealbehov og føringar for arealbruken i kommunen har samfunnsdelen fokus på bostedsattraktivitet og sentrumsutvikling. Det er også eksplisitt nevnt at ryddige og attraktive kaiområder er viktig til forskjellige formål og for å oppnå god sentrumsutvikling.

Videre er kulturmiljø viktig, både det som gjelder historisk kultur (i form av kulturminner og eldre bygningsmiljø) samt moderne kultur og et aktivt festivalmiljø i kommunen. Arealdelen skal hensynta og styrke begge disse interesser.

Arealdelen skal tilrettelegge for helsemessig og miljømessig transport og sikre tilgang på areal for friluftsliv og fysisk aktivitet.

For å sikre vekst i kommunen er tilrettelegging for næringsutvikling svært viktig i Træna og samfunnsdelen trekker fram mangelen på lokaler for flere former for næring og også behov for lokaler til kultur- og formidlingsinstitusjoner.

4.4. Gjeldende reguleringsplaner

Følgende reguleringsplaner videreføres etter vedtak av denne plan:

Plan-ID/ Saksnr.	Planens navn	Ikrafttredelse
200601	Fløholmenområdet	19.06.2006
200801	Galtneset industriområde	14.05.08
200602	Hestøya hytte- og rorbuområde	15.12.2006
198301	Husøya havneområde	28.02.1983
198701	Ishusvika Vest	01.01.1987
201201	Træna havn	18.04.2012
200901	Vardøya vindkraftverk	17.06.2009

5. BESKRIVELSE AV PLANEN

5.1. Planens deler (dokumentoversikt)

Kommuneplanens arealdel består av følgende dokumenter:

- Plankart i målestokk 1:30 000 (A0) inndelt i tre områder:
  - Husøy, Sanna og Søholmen
  - Holmen, Dørvær og Sandøy
  - Selvær
- Planbestemmelser og retningslinjer
- Planbeskrivelse (dette dokumentet)
- Vedlegg:
  1. Merknadsbehandling
  2. Konsekvensutredning av nye byggeområder
  3. ROS-analyse
- Tre temakart over følgende tema:
  - Friluftsområder
  - Kulturminner og kulturmiljø
  - Gjeldende reguleringsplaner

5.2. Metodikk

Plan- og bygningslovens § 4-2 første ledd sier at alle planer skal ha en beskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt setter planen inn i en kontekst i forhold til øvrige rammer. For kommuneplanens arealdel skal fokus være å gi overordnede avklaringer rundt lokalisering og arealformål. Det skal lages en konsekvensutredning som tar for seg hvert enkelt område og baserer seg på foreliggende/kjent informasjon. Målet er at konsekvensutredningen på dette plannivået skal gi et godt nok beslutningsgrunnlag for å vurdere om området egner seg til foreslått arealbruk. Det er valgt å bruke en metodikk med fargekoder for å gjøre vurderingene enkle å formidle.

I henhold til veileder fra miljøverndepartementet (T-1493) skal det også gjøres en samlet vurdering av planens virkninger. Dette for at en kan vurdere om planen samlet sett er akseptabel i forhold til miljø og samfunn. Det er i denne planbeskrivelsen også gjort en vurdering av planens virkninger gruppert etter sentrale arealformål/tema.

5.2.1. Konsekvensutredning

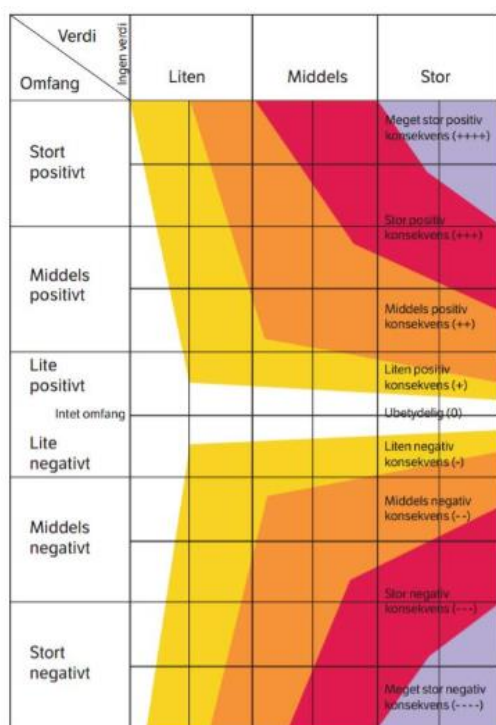
For nye utbyggingsområder eller for områder som får en endret arealbruk (ikke nye LNFR-områder) skal det lages en verdi- og konsekvensutredning (KU).

For hvert område skal det gjennomføres en forenklet, overordnet verdivurdering. Med utgangspunkt i verdivurderingen og en vurdering av konflikter knyttet til endring av arealbruken er konsekvensene vurdert. Vurderingen av verdi og konsekvenser er basert på kjente registreringer i kommunen, hos regionale myndigheter, faglige skjønn, befaringer i området og andre kjente opplysninger. Vurderingene skal være på et beslutningsrelevant nivå. Utredninger gjort i kommuneplanen legger også føringer for hva som eventuelt skal utredes i reguleringsplan.

I verdi- og konsekvensutredningen er følgende tema vurdert:

Natur- og miljøressurser	Samfunn
1. Naturverdier og biologisk mangfold	8. Friluftsliv
2. Jord- og skogressurser	9. Kulturminner
3. Funksjonell strandsone sjø	10. Barn og unge
4. Sauehold/ Villsau/ Beiting	11. Universell utforming
5. Landskap	12. Folkehelse
6. Forurensning	13. Næringsliv og sysselsetting
7. Havnivåstigning	14. Havbruk og fiskeri
	15. Infrastruktur, transportbehov og kommunalt tjenestetilbud
	16. Reiseliv
	17. Risiko og sårbarhet (ROS)

Figur 1: Konsekvensvifte

Metodikken for utredningen er basert på Statens vegvesens metodikk for konsekvensanalyser og er basert på konsekvensviften vist i figur 1. For hvert av temaene i tabellen ovenfor er det vurdert hvilken verdi utredningsområdet har for det enkelte temaet og hvilket omfang det aktuelle tiltaket vil ha for temaet. Sammenstillingen av verdi og omfang resulterer i en konsekvens for det aktuelle temaet. Til slutt settes konsekvensene for de alle de ulike temaene sammen og man får en samlet konsekvens av det aktuelle tiltaket.

Konsekvensutredningen omfatter også en vurdering av kvaliteten på dataen som ligger til grunn for vurderingene:

A= daterte registreringer og kartlegginger, offentlige databaser (eks. NIBIO, Naturbase, SEFRAK, Askeladden etc.)

B= vurderinger basert på etterprøvbare fakta (eks. avstand til sjø, terrengkoter/formasjoner o.l.)

C= vurderinger basert på faglig skjønn, mindre etterprøvbare

Forskrift om konsekvensutredninger og tilhørende veileder legges til grunn for utredningsarbeidet. I hovedsak gjelder at planforslagets vesentlige konsekvenser for de ulike temaområdene skal utredes så langt planforslaget gir et faktisk grunnlag for vurderingene.

Verdi- og konsekvensutredningen, samt kvaliteten på datagrunnlaget, synliggjøres etter et bestemt system som viser verdi og konsekvens (ingen, liten/middels/stor negativ eller positiv). Denne skjematisk fremstillingen, sammen med planbeskrivelsen, skal tilfredsstille kravene i § 8 i forskrift om konsekvensutredninger.

Det vises til konsekvensutredning av enkeltområder i vedlegg 2 til planen.

6. BESKRIVELSE AV PLANEN– TEMATISK INNDELTE

6.1. Boligbebyggelse

Boligbebyggelsen på Træna er relativt samlet. Det finnes fastboende på fire av øyene i kommunen; på Husøy, Selvær, Sandøy og Sanna. Bebyggelse etter tidligere bosetting finnes også på Holmen og Dørvær men der finnes ikke fastboende i dag.

Den samlede bebyggelsen på Husøy utgjør kommunesenteret og er et levende og tett samfunn. Dette er en oversiktlig og robust boform som allerede i utgangspunktet er i tråd med nasjonale føringer om lokalisering av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester. En virkning av den tette bebyggelsen på Husøy er at de øvrige områdene på øya er fri for bebyggelse og at øyboerne har tilgang på store friområder selv om øya har et begrenset areal. Planen avsetter de mest bebyggede områdene på sørøst-siden av Husøy til sentrumsformål. I dette området finnes boliger og ulike sentrumsfunksjoner i dag og det viktig for kommunen å bevare dette preget på området.

På Selvær er bebyggelsen mer spredt. Øya er i utgangspunktet mindre enn Husøy og med spredt bebyggelse over store deler gjenstår mindre areal til sammenhengende friområder. Til Selvær går det hurtigbåter og ferge og arealplanen sikrer den eksisterende kaia for fremtiden. Det er vegforbindelse på hele øya og de fleste steder finnes mulighet for å koble ny bebyggelse til etablert VA-anlegg.

Det er ønskelig for kommunen å fremholde Selvær som et boligområde og man ønsker å bevare muligheten for å kunne bygge boliger og drive næringsvirksomhet på øya. På grunn av det etablerte, spredte bebyggelsesmønsteret på deler av Selvær og øyas begrensede areal er det unaturlig å kreve at nye boliger skal etableres i byggefelt e.l. På øya videreføres eksisterende boligområder med mulighet for fortetting og et LNFR-område hvor det tillates spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Planbestemmelsene sikrer at den beste matjorda og de beste beiteområdene ikke blir nedbygget. De senere år har det blitt bygget svært lite på Selvær og det er vurdert som hensiktsmessig å regulere den eventuelle fremtidige boligbyggingen nokså fritt.

For øvrig avsettes et område på Olderøya (del av Selvær) til andre typer bebyggelse og anlegg. Innenfor dette området tillates også boligbygging. I kommuneplanens arealdel 1996-2000 var området avsatt til ren boligbebyggelse. Nå åpner arealplanen for også andre typer bebyggelse her. Alle typer bebyggelse som kan etableres innenfor dette området skal være boligkompatibel.

Følgende nye områder til bolig er avsatt i planen:

Nummer	Formål	Område
B4	Boligfelt	Falla
BA1	Bebyggelse og anlegg	Olderøya
BK1	Kombinert bebyggelse og anlegg	Nordhusøy
LS1 og LS2	LNFR med tillatt spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse	Selvær

6.2. Forretnings- og næringsområder

Træna kommune har fokus på et allsidig næringsliv og ønsker å legge til rette for et næringsliv i utvikling. Det har vært få konkrete innspill til planarbeidet om temaet, men det har vært fokus på å ikke vanskeliggjøre prosessen dersom det dukker opp næringsaktører som ønsker å etablere ny

virksomhet eller utvide eksisterende virksomhet i kommunen. I planen er det avsatt tre nye, rene næringsarealer på steder hvor kommunen er kjent med at det har vært ønske om å etablere virksomhet, uten at innspillene har kommet direkte fra aktørene selv. Sentrumsområdene i Husøy er avsatt med sentrumsformål og innenfor disse områdene åpner planen for etablering av flere former for boligkompatibel næringsvirksomhet i tillegg til bolig. På Selvær er det avsatt et areal for bebyggelse og anlegg. I tidligere kommuneplan var dette arealet avsatt til boligformål, men nå åpnes det for at det kan etableres næring i tillegg. Også denne næringen skal være boligkompatibel. Videre avsettes et stort areal på Nordhusøy til kombinert bebyggelse og anlegg hvor næring er et av de tillatte underformål som kan inngå i kombinasjonen. Til dette området er det krav om detaljreguleringsplan før utbygging kan igangsettes.

Innenfor følgende nye områder tillates næring i planen:

Nummer	Formål	Område
BS1	Sentrumsformål	Husøy
BN4	Næring	Olderøya
BN5	Næring	Torvøya
BA1	Bebyggelse og anlegg	Olderøya
BK1	Kombinert bebyggelse og anlegg	Nordhusøy
LS1 og LS2	LNFR med tillatt spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse	Selvær
BFT1	Fritids- og turistformål	Søholmen

Næringsetablering og –utvikling vil skape viktige ringvirkninger for lokalsamfunnet og økt sannsynlighet for at andre aktører vil etablere seg her. Det er av høy prioritet å tilrettelegge både for eksisterende og ny næringsvirksomhet i kommunen.

6.3. Fritidsbebyggelse

Det finnes ikke så mange fritidsboliger i Træna kommune. På mange av øyene finnes det små, eldre bosettinger hvor det ikke lengre finnes fastboende og mange av disse bygningene er omgjort til fritidsboliger. Rene hytter finnes det ikke mange av. Til planarbeidet kom det heller ikke inn mange innspill med konkrete ønsker knyttet til fritidsboliger. Basert på de innspill som har kommet til planarbeidet og kommunens skjønn er det utredet tre områder hvor fritidsbebyggelse kan være aktuelt. Det er vurdert som fornuftig å tillate fritidsbebyggelse i enkelte deler av kommunens LNFR-områder, fremfor å avsette areal til egne hyttefelt. Det vil være et begrenset antall fritidsboliger som vil være aktuelt å etablere i planperioden og områdenes karakter som LNFR vil opprettholdes.

I kommuneplanen legges det kun til rette for ny fritidsbebyggelse innenfor følgende områder:

Nummer	Formål	Område
LSF1	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Nord-Sommarauken
LSF2	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Sør-Sommarauken
LSF3	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Raudskjærholmen

LSF4	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Langskjæret
LSF5	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Stortorvvær
LSF6	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Dørvær
LSF8	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Nordsandøy
LSF9	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Sørsandøy
LSF10	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Sanna
LSF11	LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	Sanna
LS1 og LS2	LNFR med tillatt spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv.	Selvær

Bakgrunnen for å avsette/videreføre de aktuelle områdene til fritidsbebyggelse er at områdene er delvis bebygget fra før, og man har forsøkt å verne LNFR-områder som er ubebygget, evt. lite nedbygget, mot utbygging og heller forenkle prosessen med å få oppføre fritidsboliger i områder som allerede er bebygget. Samtidig har fokus vært å avsette attraktive arealer til dette formålet, slik at folk faktisk skal finne egnete tomter. Hvert område er gitt en betegnelse og antallet nye fritidsboliger som tillates i områdene er angitt i planbestemmelsene.

6.4. Råstoffutvinning

Det båndlegges et areal på ca 11 dekar for fremtidig regulering for råstoffutvinning på Selvær, H710_1. For nyetablering av et masseuttak her fastsetter planbestemmelsene krav om reguleringsplan for å sikre en grundig vurdering av tiltakets konsekvenser og omfang.

6.5. Landbruks-, natur- og friluftsområder

Planen avsetter store deler av kommunen til rent LNFR-formål. I tillegg finnes arealer, nevnt ovenfor, som avsettes til LNFR med mulighet for spredt bebyggelse til ulike formål. I disse områdene vil utbygging under visse vilkår kunne skje uten krav om reguleringsplan. Hvilke områder dette gjelder framgår av plankartet og vilkårene for bebyggelse framgår av planbestemmelsene.

6.6. Havneområder

Træna er en øykommune og det finnes mange havner i kommunen. Noen av disse benyttes som anløpssted for ferge og hurtigbåt og disse havnene er sentrale for kommunens infrastruktur da de gir innbyggerne tilgang til fastlandet og til de øvrige øyene i kommunen. Flere pendler mellom Selvær og Husøy, blant andre flere skolebarn og –ungdommer. Disse havnene er også avgjørende for varetransport.

I planen er de viktigste havnene i kommunen angitt særskilt for å sikre at disse bevares som havneområder for fremtiden.

6.7. Hensynssoner

Over flere av de ulike arealformålene i planen er det lagt hensynssoner. Disse viser områder hvor det er spesielle hensyn å ta dersom det skal igangsettes tiltak her. De forhold som hensynssonene evt. setter begrensninger for framgår av planbestemmelsene. Sonene som inngår i planen er:

- Sikringsone for nedslagsfelt for drikkevann
- Hensyn landbruk
- Hensyn friluftsliv
- Bevaring kulturmiljø
- Båndlegging etter plan- og bygningsloven
- Båndlegging etter kulturminneloven
- Faresone skytefelt
- Faresone høyspenningsanlegg
- Detaljeringssone: videreføring av reguleringsplan

7. PLANENS SAMLEDE KONSEKVENSER

7.1. Aktiv og helhetlig sentrumsutvikling

Noe av det første som møter deg når du kommer til Husøy er sentrumsfølelsen. På tross av at Træna er en kommune med et stort areal fordelt på mange øyer og et relativt beskjedent folketall har kommunesenteret på Husøy et ekte sentrumspreg. I sentrum er det tett boligbebyggelse i samspill med et aktivt næringsliv i form av kafeer, butikk, museum, kaffebrenneri m.m. For Træna er dette samspillet viktig å bevare og styrke, og planen ivaretar dette. De tett bebygde områdene på Husøy avsettes med sentrumsformål i planen. Innenfor et slikt formål vil de fleste funksjoner som er aktuelle å etablere på Husøy tillatt, samtidig som at det vektlegges at næringen skal være kompatibel med eksisterende og fremtidige boliger innenfor samme område.

7.2. Miljøsmart og tjenesteeffektivt samfunn

En effekt av at bebyggelsen i Træna er konsentrert og at folk bor samlet er at kommunen kan planlegges og utvikles miljøsmart og at tilbudene som etableres vil komme mange til gode.

Planen tilrettelegger for å styrke det etablerte utbyggingsmønsteret som eksisterer på de to øyene med flest innbyggere, Husøy og Selvær, og slik er planen i tråd med nasjonale forventninger om samordnet areal- og transportplanlegging og øvrige nasjonale og regionale føringer om fortetting og knutepunktstrategier. Ved å konsentrere ny bebyggelse til de områdene hvor det allerede bor folk og hvor det finnes infrastruktur og et etablert tjenestetilbud sørger planen for å styrke disse. Det er krav til kommunen om å opprettholde en standard på infrastrukturen og de sosiale tjenester som tilbys, og dersom folk bor tett kan kommunens ressurser utnyttes effektivt og vil også komme flere til gode.

7.3. Ivaretagelse av viktige verdier

Med en tett utbygging som har utviklet seg i samme mønster over tid, har man på Husøy bevart områdene omkring sentrum relativt urørt og det finnes svært lite bebyggelse på øya utenom de tett bebygde områdene på østsiden. Hoveddelen av kommunens innbyggere bor på Husøy og det er viktig å bevare natur- og friluftsområder offentlig tilgjengelig på øya.

Ved å tilrettelegge for en fremtidig utvikling i tråd med den byggeskikk som har eksistert på øya i all tid ivaretas både friområdene for fremtiden, landbruksjord bevares og Træna-kulturen styrkes.

En slik arealbruk følger opp nasjonale og regionale føringer. Mange steder behøver slik planlegging sterk politisk forankring og tunge runder med motvilje, da folk ønsker å bo spredt. Spesielt privatiserende fritidsboliger i friluftsområder er tema for diskusjon. I Træna er man enige om å videreutvikle det byggemønsteret som allerede finnes, uten at det er behov for store anstrengelser eller streng styring. I Træna faller dette naturlig.

Etter Husøy er Selvær den nest største øya i forhold til fastboende og det er viktig for kommunen å opprettholde muligheten til å bo på Selvær og bidra til å styrke samfunnet på øya. På Selvær er imidlertid byggemønsteret nokså annerledes enn på Husøy. På Selvær finnes det hovedsakelig eldre gårdsbruk og bebyggelsen ligger dermed mer spredt. Det er utbygget infrastruktur i form av veg rundt hele øya og bolighusene ligger langs denne. Det finnes ikke et utpreget sentrumsområde på øya, men langs Selværsundet mot nord ligger bebyggelsen tettere og her finnes også butikk. På denne siden ligger også øyas eksisterende næringsområde og dette videreføres i planen med mulighet for fortetting. Det er også ønskelig å muliggjøre ny næringsetablering på Selvær, det avsettes derfor to områder med mulighet for dette.

Et større areal på Selvær avsettes til LNFR med mulighet for å bygge spredt bolig, fritids- og næringsbebyggelse. Dette er i tråd med det eksisterende utbyggingsmønsteret på øya. Dersom det skal være mulig å bygge noe nytt på Selvær må utbyggingen kunne skje spredt og til det formål som på tidspunktet er aktuelt. Samtidig er utbyggingstempoet på øya lavt og antallet nybygg som er aktuelt å oppføre i planperioden svært begrenset. Altså vil området bevare sin karakter som landbruks-, natur- og friluftsområde og bebyggelsen vil bevare sin karakter som spredt. Dette er formelt styrt gjennom planbestemmelsene, men også gjennom den praksis som alltid har eksistert på øya og planen er med på å styrke dette.

7.4. Kulturminner og kulturmiljø

På Træna har det vært bosetting i lang tid og det finnes bygninger, bygningsrester og annet funnmateriale med identitetsskapende og pedagogiske verdier i kommunen. Flere av disse utgjør automatisk fredete kulturminner. I tillegg er det flere steder det finnes bygninger som ikke formelt er fredet, men som er SEFRAK-registrert og som til sammen utgjør sammenhengende kulturmiljø. Basert på informativ forhåndsmerknad fra Nordland Fylkeskommune er disse kulturmiljøene markert med hensynssoner i planen og det er i kommunens interesse å ivareta områdenes særpreg for fremtiden. Samtidig er de fleste av bygningene innenfor disse hensynssonene i aktiv bruk til ulike formål, og på Husøy utgjør bl.a. sentrale deler av sentrumsbebyggelsen et sammenhengende kulturmiljø. I planen har det vært viktig å veie hensynet mellom bevaring og mulighet for utvikling og aktiv bruk innenfor disse områdene.

8. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Planen følger opp overordnede statlige og regionale føringer og vedtatt samfunnsplan i kommunen. Det legges opp til en fortetningsstrategi rundt etablert kommunesenter på Husøy samt noe fortetting på Selvær. Byggemønsteret som planen skisserer er i tråd med den byggeskikk som har rådet i kommunen bestandig og det vil dermed være enkelt for Træna å følge planen fremover.

I planen sikres viktige verneområder, naturverdier og friområder. Landbruksareal skal i minst mulig grad bebygges. Dersom landbruksareal likevel står i fare for å bli berørt har planen en strategi for hvordan landbruksberedskapen skal bli minst mulig skadelidende.

Træna er av kulturminnemyndighet karakterisert som en skattekiste og disse verdiene er ivaretatt for ettertiden i denne planen. Samtidig ser man fremover og sikrer mulighet for utvikling og fornying.

Alt i alt er det utarbeidet en relativt detaljert oversikt over Trænas landarealer og planen viser strategisk utvikling fremover, uten store kontroversielle forslag til endret arealbruk.